

ARAP – Utredning om samutnyttjande av data från Skatteverket

Maria Ljunggren Söderman (IVL), Marie Collin (SCB), Åsa Stenmarck (IVL),
Hans Karlsson (IVL), Ludmila Kazakova (IVL)

På uppdrag av Naturvårdsverket

Publicering: www.smed.se

Utgivare: Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut

Adress: 601 76 Norrköping

Startår: 2006

ISSN: 1653-8102

SMED utgör en förkortning för Svenska MiljöEmissionsData, som är ett samarbete mellan IVL, SCB, SLU och SMHI. Samarbetet inom SMED inleddes 2001 med syftet att långsiktigt samla och utveckla den svenska kompetensen inom emissionsstatistik kopplat till åtgärdsarbete inom olika områden, bland annat som ett svar på Naturvårdsverkets behov av expertstöd för Sveriges internationella rapportering avseende utsläpp till luft och vatten, avfall samt farliga ämnen. Målsättningen med SMED-samarbetet är främst att utveckla och driva nationella emissionsdatabaser, och att tillhandahålla olika tjänster relaterade till dessa för nationella, regionala och lokala myndigheter, luft- och vattenvårdsförbund, näringsliv m.fl. Mer information finns på SMEDs hemsida www.smed.se.

Förord

Utredningen om möjligheten att använda uppgifter från Skatteverket som datakälla för avfallsstatistiken har genomförts av Svenska MiljöEmissionsData (SMED) på uppdrag av Naturvårdsverket. Utredningen är en del av Naturvårdsverkets projekt för att utveckla ett svenskt rapporteringssystem för avfallsdata (ARAP).

Utredningen har genomförts av Maria Ljunggren Söderman (IVL, projektledare), Åsa Stenmarck, Hans Karlsson och Ludmila Kazakova (IVL), samt Marie Collin, Per Edborg och Christine Uhrlander Lindbom (SCB).

Från Skatteverket har Kristina Dahlqvist vid särskilda skattekontoret bidragit med information och erforderliga uppgifter om innehållet i de uppgifter skatteverket har. Dessutom har Birgitta Pettersson vid Skatteverkets rättsavdelning givit upplysningar om kraven på juridisk grund för att möjliggöra utlämnande av uppgifterna för avfallsstatistik.

Innehåll

Förord	3
Innehåll	5
Sammanfattning	6
Uppgifter om deponering av avfall	6
Uppgifter om avfallsförbränning	7
Summary	8
Data for landfilling of waste	8
Data on waste incineration	9
Introduktion	10
Bakgrund	10
Syfte	10
Omfattning	10
Deponerat avfall	12
Tillgängliga data på Skatteverket	12
Analys av Skatteverkets data	12
Kontroll av data från 10 kommunala deponier och 5 industrideponier	14
Jämförelse av mängden deponerat avfall i Sverige	15
Användning av Skatteverkets data	15
Förbränt avfall	17
Skattskyldiga företag och anläggningar som bränner avfall	17
Jämförelse med RVF:s lista över avfallsförbränningsanläggningar	17
Jämförelse med uppgifter från energistatistiken	18
Skattepliktig avfallsmängd och avfallsslag	19
Slutsatser	22
Användning av skatteverkets lista över skattepliktiga anläggningar	22
Användning av skatteverkets uppgifter om fossilt kol i förbränt avfall	22
Rutiner för överföring av data	23
Beställning av data	23
Sekretessbelagda uppgifter	23
Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter	23
Förändringar för bättre samutnyttjande av data	24
Bilaga A: Lagen om skatt på avfall	25
Bilaga B: Deklarationsblanketter	29

Sammanfattning

Eftersom Skatteverket administrerar den svenska skatten på deponering av avfall och skatten på förbränning av fossilt avfall, har Skatteverket data om svenska deponier och förbränningsanläggningar samt behandlade avfallsmängder. Syftet med uppdraget är att utreda om och hur Skatteverkets data om deponier och förbränningsanläggningar skulle kunna utnyttjas för avfallsstatistik. I första hand ska uppgifterna kunna nyttjas för rapportering enligt EU:s avfallsstatistikförordning, WStatR.

Sammanfattningsvis bedömer vi att det tills vidare är av begränsat intresse att använda Skatteverkets data för rapportering enligt WStatR.

Uppgifter från Skatteverket täcker inte all deponering av avfall som ska rapporteras enligt WStatR. De täcker inte heller all förbränning av avfall som ska rapporteras.

Ett generellt problem med att utnyttja skatteverkets uppgifter för avfallsstatistiken är att skattedeklarationerna gäller för företag. Ett företag kan ha flera deponier eller avfallsförbränningsanläggningar. För WStatR-rapporteringen behövs uppgifter baserad på de enskilda deponierna eller förbränningsanläggningarna.

Uppgifter om deponering av avfall

När det gäller Skatteverkets data från deklarerade avfall är det i första hand av följande skäl som vi gör bedömningen att de inte är så användbara:

- Deponier som endast deponerar avfall undantaget från deponiskatt saknas helt i Skatteverkets data.
- I första hand redovisas deponerade totalmängder. De avfall som är skattepliktiga redovisas som en totalsumma och inga uppgifter finns om vilka avfallslag det gäller. Däremot redovisas avfall som är undantagna från skatt mer uppdelat, under förutsättning att de deponeras på deponier som även deponerar skattepliktigt avfall.
- Avfallsklassificeringen är olika. För de avfall som är undantagna från skatt redovisas ett antal namngivna (ej LoW-klassade) avfallstyper. Dessa går dock att översätta till EWC-stat.

Som en förtäckning över anläggningsägare kan Skatteverkets data vara användbar, men det kräver ytterligare arbete att bryta ner det på anläggningsnivå.

Vid en jämförelse av deponerade mängder totalt i Sverige erhålls en betydande skillnad mellan Skatteverkets data och uppgifter från WStatR-undersökningen.

Detta förklaras med att deponier som inte är skattepliktiga inte fullt ut har kunnat identifieras och avfallsmängden räknas bort från WStatR-mängden.

Uppgifter om avfallsförbränning

När det gäller Skatteverkets data från skatten på förbränning av avfall konstaterar vi att listan över skattepliktiga företag kan vara av visst värde som komplement till andra källor för kontroll av ramen för en avfallsundersökning.

Skatten på förbränning av avfall gäller endast för hushållsavfall som omfattas av den kommunala renhållningsskyldigheten. Eftersom nästan all förbränning av hushållsavfall i praktiken sker vid de anläggningar som finns med på Renhållningsverksföreningens (RVF:s) årligen uppdaterade lista över avfallsförbränningsanläggningar är en kontroll av ramen även mot Skatteverkets lista av mindre betydelse.

Om, i en framtid, skatteplikten för förbränning av avfall utökas till att omfatta även andra avfallsslag, kommer antalet skattepliktiga företag att öka och omfatta en större andel av de företag som förbränner avfall. De företag som skulle tillkomma omfattas till stor del inte av RVF:s undersökningar. Skatteverkets lista skulle då få större betydelse för kontroll av ramen för en avfallsundersökning.

I det skattepliktiga avfallet ingår ett stort antal avfallsslag som, enligt WStatR, inte klassas som hushållsavfall. Den förbrända mängden av dessa avfallsslag är betydande i förhållande till mängden förbränt hushållsavfall. Av detta skäl bedömer vi att det inte är möjligt att använda skatteverkets uppgifter som grund för beräkning av mängden förbränt hushållsavfall för WStatR-rapporteringen.

Summary

Since the Swedish National Tax Board is the administrative unit for the tax on land-filling of waste and the tax on incineration of municipal waste, it holds data on Swedish landfills, incineration plants and amounts of treated waste. The purpose of this project is study the possibilities for using the National Tax Board data on landfills and incineration plants for reporting waste statistics according to the European Waste Statistics Regulation, WStatR.

Our main conclusion is that using the National Tax Board data for reporting waste statistics according to WStatR is of limited interest.

The National Tax Board data does not cover all waste landfilling which should be reported according to WStatR. It does not cover all waste incineration to be reported either.

A general problem when using the National Tax Board data for reporting waste statistics is that the taxes, and waste data reported in order to calculate the tax, are available for enterprises. An enterprise may encompass several landfills or waste incineration plants. For the WStatR reporting, data are needed based on specific landfills or incineration plants.

Data for landfilling of waste

Regarding the data on the tax on land-filling of waste, our conclusion is primarily based on the following reasons:

- Landfills on which only waste excluded from the tax is landfilled are not included in the National Tax Board data.
- Primarily, the total amount of landfilled waste is reported in the National Tax Board data. Waste encompassed by the tax is reported as a total amount and there is no information on the distribution of waste types. However, waste excluded from the tax is reported in more detail, if it is landfilled on landfills where also waste encompassed by the tax is landfilled.
- The waste classification is not the same. The waste types excluded from the tax are reported based on a number of non-LoW-classified waste types. It is, however, possible to identify the corresponding EWC-Stat code.

The National Tax Board data can be useful as a list of plant owners, but in order to use the list on a specific plant level, additional work is needed.

When comparing the total amount of landfilled waste in Sweden, we have found large differences between the National Tax Board data and WStatR data. The difference originates from waste landfilled at non-taxable landfills. Within the project scope we have not been able to identify all non-taxable landfills.

Data on waste incineration

Concerning the National Tax Board data on the tax on incineration of waste, we conclude that the list of companies encompassed by the tax can be somewhat useful as a complement to other sources when checking the scope of a waste survey.

The waste incineration tax only includes certain municipal waste. In practice, almost all incineration of household waste takes place at the plants included in the annual report of The Swedish Association of Waste Management (RVF). Consequently, checking the scope by using National Tax Board data is of limited importance.

If, in the future, the tax on incineration of waste is expanded to other waste types, the number of companies encompassed by the tax will increase and a larger part of the companies incinerating waste in Sweden will be included. The companies that would be added are, to a large extent, not included in the reports from RVF. The National Tax Board data would then become more useful for controlling the scope of a waste survey.

The taxable waste include a large number of waste types which, according to WStatR, are not classified as household waste. Considerable amounts of these waste types is incinerated, compared to the incinerated amount of household waste. Thus, we conclude that, for the WStatR reporting, it is not possible to calculate the household waste incinerated based on National Tax Board data.

Introduktion

Bakgrund

Under 2003 – 2006 har Naturvårdsverket och SMED utvecklat och genomfört rapporteringen enligt avfallsstatistikförordningen (WStatR) för första årets rapportering. Den första rapporteringen enligt WStatR har genomfört under 2006. Planeringen och förberedelserna för rapporteringen 2008 påbörjas under 2006.

Parallellt med arbetet för rapporteringen 2006 och 2008 kommer Naturvårdsverket att driva en utredning för utvecklingen av en modell för avfallsrapportering (ARAP). ARAP tar hänsyn till fler användningsområden för avfallsdata i samhället, inte bara data för avfallsstatistikförordningen. Avfallsdata används även för rapporteringar enligt andra förordningar och direktiv, miljömålsuppföljning mm. Syftet med ARAP-projektet är att lämna förslag på, och därefter utveckla, en kostnadseffektiv dataförsörjning inom avfallsområdet.

En av de frågor som ARAP behöver studera närmare är om datainsamlingen kan göras effektivare och uppgiftslämnarbördan kan minskas, genom att utnyttja data som samlats in för andra ändamål.

I denna rapport undersöks möjligheten att använda data från Skatteverket för att täcka en del av behovet av avfallsdata. De uppgifter som kan vara av intresse är Skatteverkets uppgifter och företagens deklARATIONER för beräkning av deponiskatt och skatt på förbränning av avfall.

Syfte

Syftet med uppdraget är att utreda möjligheterna att samutnyttja data om deponier och förbränningsanläggningar med Skatteverket. Data ska kunna nyttjas bl.a. för rapportering enligt WStatR och för uppföljning av förbudet att deponera organiskt avfall.

Några utgångspunkter för utredningen är att:

- Uppgifterna ska vara av en sådan kvalitet att de kan bidra till en tillförlitlig och relevant statistik med upplösning enligt WStatR.
- Marginalkostnaderna för uppgiftslämnarna och staten ska vara så låga som möjligt.
- Berörda aktörer ska bedömas kunna acceptera utredningens förslag.

Omfattning

Uppdraget omfattar en analys av möjligheten att utnyttja Skatteverkets data om deponering och förbränning av avfall för produktion av avfallsstatistik, främst för WStatR.

Någon annan myndighet som har data om avfallsgenerering eller avfallsbehandling som skulle vara lämpliga att utnyttja som datakälla för WStatR har hittills inte påträffats.

Deponerat avfall

Tillgängliga data på Skatteverket

Skatt på avfall infördes år 2000 (Lagen om skatt på avfall 1999:673, se Bilaga A). Mycket av det avfall som deponeras i Sverige beskattas via skatten på avfall. Ett antal undantag gäller, bl.a. deponering av inert avfall och radioaktivt avfall.

Avfallsskatten administreras av Skatteverket. Varje kvartal skickas deklARATIONER in till Skatteverket från deponiägare per organisationsnummer. Dessa deklARATIONSBANKETTER innehåller uppgifter om:

- total mängd som förts in till deponin
- mängd som förts ut från deponin
- mängd avfall som använts för konstruktion eller i driften
- mängder av det införda avfallet som utgörs av avfall undantagna från skatt
- beskattningsbar mängd avfall
- summa inbetald skatt

Se även tabell 1 samt Bilaga B. All information på blanketten, med undantag av mängden avfall som förts in till anläggningen och skatten som är betald, är sekretessklassad information.

Analys av Skatteverkets data

Samtliga deponier i Sverige, både kommunala deponier och industrideponier, finns i Skatteverkets register. Undantaget är dock deponier som endast deponerar inert avfall. Dessa är inte med i Skatteverkets data, men ska vara med i WStatR. Deponierna är redovisade per organisationsnummer, vilket gör att ett organisationsnummer kan ha flera anläggningar. Detta gör data svåra att använda i WStatR, där data efterfrågas per anläggningsnummer.

Skatteverket har uppgifter av god kvalitet tillgängliga om totala mängder deponerat avfall, både per deponiföretag och för Sverige totalt. Vidare kan man utläsa uppgifter om hur mycket avfall som använts på deponin som konstruktionsmaterial eller på annat sätt (t ex virke som man har byggt ett staket av). Det sistnämnda är ovanligt, men konstruktionsmaterial är vanligt. Mängden deponerat inert avfall, som ju är undantaget avfallsskatt, redovisas för deponier som även deponerar skattepliktigt avfall. Däremot saknas uppgifter om mängden deponerat inert avfall på deponier där endast inert avfall deponeras. Dessa deponier finns inte med som skattepliktiga i Skatteverkets register.

För kommunala deponier utgörs den största delen av det deponerade avfallet av beskattningsbart avfall. Mängden redovisas då som en total summa. Ur denna summa kan man inte utläsa något om vilka avfallsslag som ingår, inte ens om avfallet är farligt eller inte. Däremot redovisas det avfall som är befriat från avfalls-

skatt uppdelat i vissa undergrupper (se tabell 1). Dessa är dock inte uppdelade på LoW-koder, utan andra benämningar används. Dock går det att omvandla dessa benämningar till EWC-Stat-koder. Industrideponierna deponerar i större utsträckning avfall som är undantaget från skatt. Därmed finns det bättre möjligheter att få fram uppgifter om deponerat avfall uppdelat på avfallsslag från dessa.

Tabell 1. Uppgifter i deklarationsblanketter för skatten på avfall.

AVFALLSSKATT	
fält nr	
1	förts in avfallsanläggning respektive uppkommer
2	rester efter behandling
3	Brutto, kronor
4	Utfört
5	Drift
6	Konstruktionsarbeten
7	sluttäckning, jord, grus direktavdrag
8	vatten eller stab. ämnen som tillsatts aska
9	förorenad jord
10	Muddermassor
11	sanering av upplag farligt avfall
12	slam fr beh av lakvatten, gips
13	Falu koppargruva
14	asbesthaltigt avfall
15	fluor- och svavelh avfall, järnmalmspellets
16	Grönlutslam
17	Returfiberavfall
18	slam från framst. av dikalciumfosfat etc
19	kalciumfl.slam från framst. av aluminiumfl.
20	gipsslam från framst. av uppkolningsmedel
21	elfilterstoff från framst. av kalciumkarbid
22	slaggar från metallurgiska proc
23	stoff och slam råstål och råjärn
24	oljehaltigt glödskalsslam
25	Metallhydroxidslam
26	stoff och slam koppar, zink, bly
27	katodrester, blästerstoff aluminium
28	stoff och slam ferrolegeringar
29	Gjuterisand
30	avfall från rensprocess, glas
31	Cesium
32	Avdrag, kronor
33	Skatt netto, kronor

Av dessa poster är endast post 33 offentlig. Resten är sekretessbelagda.

Kontroll av data från 10 kommunala deponier och 5 industrideponier

För att kontrollera hur väl Skatteverkets data går att använda har försök gjorts att fylla i den nya enkäten för undersökningen NACE 90. Vidare har en kontroll gjorts av hur väl data från 10 kommunala deponier och 5 industrideponier går att använda, se tabell 2.¹

Tabell 2. Kommunala deponier respektive industrideponier som ingick i kontrollen.

Kommunala deponier	Industrideponier
Östhammar	Outokompo Stainless AB
Jönköping	Holmen papper AB
Mölnadal	Boliden Bergsoe AB
Ludvika	Stena Gotthard AB
Tekniska Verken Linköping	Uddeholm Tooling
Borlänge energi	
SRV Återvinning	
Ragn-Sells	
Renova	
SAKAB	

Totalt deponerade mängder enligt Skatteverket beräknas enligt följande (fälthänvisningar enligt tabell 1):

$$\text{Totalt deponerade mängder} = \text{fält 1} + \text{fält 2} - \text{fält 4} - \text{fält 5} - \text{fält 6} - \text{fält 7}$$

För varje deponi som ingått i kontrollen har totalt deponerade mängder enligt Skatteverket jämförts med totala mängder deponerat avfall som redovisats enligt WStatR 2006 (gällande år 2004). Jämförelsen visar att data i några fall stämmer ganska bra överens (endast skillnader på upp till 100 ton). I många fall stämmer dock data inte överens mellan de två källorna (skillnader på upp till 85 000 ton). Orsakerna till stora skillnader antas vara:

- Organisationsnummer/ anläggningsnummer
Vi har i WStatR-kontrollen inte hittat alla deponier som har samma ägare (dvs är kopplade till samma organisationsnummer). Detta leder till större mängder deponerat avfall enligt Skatteverket än enligt WStatR.
- Deponerat inert avfall
Allt deponerat inert avfall redovisas i WStatR, men inte i Skatteverkets data. Detta leder till större mängder deponerat avfall enligt WStatR än enligt Skatteverket.

Mönstret är lika för både industrideponier (NACE CD) och kommunala deponier (NACE 90).

---

¹ Kommunala deponier har kod 71 i Skatteverkets register. Dessa sammanfaller med NACE 90. Industrideponier har kod 72 eller 73, där det senare betyder att de tar emot avfall även från andra.

Jämförelse av mängden deponerat avfall i Sverige

En jämförelse av den totala mängden deponerat avfall i Sverige med data från Skatteverket respektive WStatR 2006 har även genomförts. Total mängd deponerat avfall enligt Skatteverket var 4 252 446 ton för 2004. Till WStatR har totalt rapporterats in 62 830 783 ton. Av dessa är 58 358 436 ton mineralavfall som deponerats inom utvinningsindustrin, dvs gruvavfall. Detta avfall antas till största delen läggas på deponier som inte är skattepliktiga och mängden dras därför bort från den till WStatR redovisade siffran för att få en bättre jämförelse. Exklusive mineralavfall från utvinningsindustrin var totalsumman deponerat 4 472 347 ton, ca 200 000 ton mer än enligt Skatteverkets data. Detta antas bero på att man även inom andra sektorer har deponier som endast deponerar inert avfall vilket inte har räknats bort i jämförelsen.

Användning av Skatteverkets data

När det gäller att använda Skatteverkets data som urvalsram eller komplett deponiregister kan följande problem uppstå:

1. En skattskyldig verksamhet (representerad av ett organisationsnummer) kan ha flera deponier, men redovisar alla deponierna tillsammans i en deklARATION. Vi skulle alltså inte få en fullständig lista över deponier utan istället en lista över verksamhetsutövare som driver deponier.
2. Deponier som endast deponerar inert avfall (bl.a. jord, grus, lera, skiffer, kalkstoft, kalksten eller annan sten) är undantagna från skatt (se Bilaga A) och ska därför inte vara registrerade som skattskyldiga. Dessa finns inte med på listan.

Data som finns att tillgå via Skatteverket skulle möjligtvis kunna användas som kontroll av WStatR-data framtagna på annat sätt. Detta gäller då främst för totala mängder deponerade avfall (allt avfall minus det inerta), men också för totalt mängd använt som konstruktionsmaterial. Kvaliteten på data kan antas vara god eftersom det ligger ett skattekrav (d.v.s. pengar) i bakgrunden. Jämförelserna visar dock att data inte stämmer överens mellan Skatteverkets data och WStatR-data, bl.a. på grund av konflikten mellan organisations- och anläggningsnummer och det inerta avfallet. Därför konstaterar vi att det i praktiken inte blir effektivt att använda Skatteverkets register som kontroll eftersom avsevärd tid måste läggas på att koppla anläggningsnummer till organisationsnummer.

Ett annat hinder är att man inte kan få tillgång till data på LoW (eller EWC-Stat)-nivå. Endast för de avfallsslag som är undantagna avfallsskatt är detta möjligt (om de deponerats på deponi där även skattebelagt avfall deponeras). Detta gör att man ändå måste fråga deponiägarna (eller hitta annan källa) för att få en fullgod uppdel-

ning på den nivå som efterfrågas enligt WStatR. Det kan konstateras att industrideponierna i större utsträckning endast deponerar avfall som är undantaget från skatt. Därmed finns bättre möjligheter att helt få fram uppgifter om deponerat avfall uppdelat på avfallsslag från dessa. Dock är denna bild inte helt entydig varför andra kompletteringar alltid kommer att behövas.

Sammanfattningsvis kan man konstatera följande hinder för att använda Skatteverkets data från skatten på avfall:

- Identifieringen av anläggningarna utgår från organisationsnummer. Ett organisationsnummer kan omfatta flera anläggningar. I WStatR-undersökningarna utgår rapporteringen från anläggningsnivå.
- Deponier som endast deponerar avfall som är undantagna från skatt saknas helt i Skatteverkets register.
- I första hand redovisas deponerade bruttomängder. De avfall som är skattepliktiga redovisas som en totalsumma och inga uppgifter finns om vilka avfallsslag det gäller. Däremot redovisas skatteundantagna avfall mer uppdelat, under förutsättning att de deponeras på deponier som även deponerar skattepliktigt avfall.
- Avfallsklassificeringen är annan. För de undantagna avfallen redovisas ett antal namngivna (ej LoW-klassade) avfallstyper. Dessa går dock att över-sätta.

Vi bedömer därför att Skatteverkets data från skatten på avfall inte är användbar i någon större utsträckning. Som en förteckning över anläggningsägare kan det vara användbart, men det kräver ytterligare arbete att bryta ner det på anläggningsnivå. I jämförelsen av totalt deponerade mängder i Sverige har vi funnit svårförklarliga skillnader mellan Skatteverkets data och WStatR-data. Som kontroll av deponerade mängder är det risk att det snarare blir förvirrande än klargörande att använda Skatteverkets data.

Förutsättningarna skulle ändras om man i EMIR-databasen (omfattar anläggningar med tillståndspliktig enligt Miljöbalken) hade bättre kvalitet på organisationsnumren. Eftersom EMIR utgör urvalsram för NACE 90-undersökningen så skulle man då kunna göra kopplingar mellan anläggningsnummer och organisationsnummer. Detta skulle i sin tur underlätta jämförelser på anläggningsnivå mellan de olika datakällorna. Dock skulle hinder fortfarande finnas för fullständiga jämförelser.

I uppdraget ingår även att undersöka om Skatteverkets data kan användas för att följa upp deponeringsförbudet för organiskt avfall. Eftersom avfallet inte delas upp på LoW-koder utan rapporteras som en klumpsumma är det inte möjligt att skilja ut organiskt avfall från annat avfall som deponeras.

Förbränt avfall

Skatten på förbränning av avfall regleras i lagen om skatt på energi (1994:1776), 4 a §. Paragrafen lyder:

Energiskatt och koldioxidskatt skall betalas även för fossilt kol i hushållsavfall som omfattas av den kommunala renhållningsskyldigheten enligt 15 kap. 8 § miljöbalken, om avfallet förbrukas för uppvärmning. Detsamma gäller för fossilt kol i därmed jämförligt hushållsavfall som förs in till Sverige från annat land.

Mängden fossilt kol ska anses utgöra 12,6 viktprocent av hushållsavfallet.

Energiskatt ska betalas med 150 kronor per 1 000 kilogram fossilt kol och koldioxidskatt med 3 374 kronor per 1 000 kilogram fossilt kol.

För kalenderåret 2007 och efterföljande kalenderår skall de i tredje stycket angivna skattebeloppen räknas om enligt 10 § andra stycket.

Skattebefrielse för avfallsbränsle som används för elproduktion regleras i 3 §. Uppgifterna om avdrag är inte användbara för avfallsstatistik.

Skatten infördes från 1 juli 2006. Det är därför inte möjligt att nu jämföra skattedeclarerade uppgifter med RVF:s uppgifter om mängd förbränt avfall eller mikrodata insamlade för WStatR 2006.

Skatteverkets uppgifter skulle kunna användas på två sätt som underlag för att producera avfallsstatistik. Dessa två användningsmöjligheter har utretts.

1. Möjligheten att använda listan över skattskyldiga företag som ram för en undersökning.
2. Möjligheten att använda uppgifterna om mängd fossilt kol i det förbrända avfallet för att beräkna mängden förbränt hushållsavfall för WStatR-statistiken.

Skattskyldiga företag och anläggningar som bränner avfall

En lista över vilka företag som är skattskyldiga för avfallsförbränning har erhållits från Skatteverket. Listan omfattar 32 stycken företag.

Jämförelse med RVF:s lista över avfallsförbränningsanläggningar

Renhållningsverksföreningen (RVF) gör årligen en lista över vilka avfallsförbränningsanläggningar som finns. I listan ingår de anläggningar som är medlemmar i RVF och som använder kommunalt avfall och källsorterat avfall från hushåll (samt liknande avfall) som huvudbränsle. Nya anläggningar, som tagits i drift under året, tas inte med på listan.

Den senaste listan gäller 2005 och omfattar 29 anläggningar i 26 företag. Samtliga dessa omfattas av Skatteverkets lista över skattepliktiga företag.

Det finns 6 stycken företag på Skatteverkets lista som inte har någon anläggning som finns på RVF:s lista. Följande gäller för dessa 6 företag:

1. Ett företag har tidigare inte eldat de aktuella typerna av avfall. En ny anläggning för avfallsförbränning tas i drift under hösten 2006.
2. Ett företag har sannolikt nyligen övertagit driften och/eller ägandet av anläggning(ar) som finns med på RVF:s lista.
3. Fyra företag har ingen anläggning där skattepliktigt avfall utgör huvudbränslet. Det är sannolikt att mindre mängder skattepliktigt avfall eldas genom samförbränning.

Jämförelse med uppgifter från energistatistiken

I Sverige sker ingen förbränning av skattepliktiga avfall utan samtidig energiutvinning av åtminstone värme. Av detta skäl bör alla de aktuella anläggningarna även finnas med i ramarna för energistatistikens undersökningar.

Undersökningen av energisektorns avfall för WStatR 2006 och WStatR 2008 använder ramen för energistatistikens undersökning "Årlig el- och värmestatistik" som bas för ramen. Denna energiundersökning omfattar alla anläggningar med produktion av el samt alla som producerar fjärrvärme. Produktion av industriell processvärme ingår i allmänhet inte i undersökningen.

De senaste uppgifterna från energistatistikens undersökning "Årlig el- och värmestatistik" avser 2005. I ramen ingår 294 företag med tillsammans 625 så kallade "stationer". Varje station utgör antingen en hel anläggning eller, i vissa fall, en del av en anläggning.

Samtliga skattskyldiga på Skatteverkets lista, utom 2 anläggningar, ingår i ramen för energistatistiken. Följande gäller för de två anläggningar som inte ingår:

1. Ett företag har sannolikt nyligen övertagit driften och/eller ägandet av anläggning(ar) som finns med i energistatistikens ram.
2. En anläggning saknas i energistatistikens ram, men borde varit med. Detta är känt för oss sedan tidigare och rättning kommer förhoppningsvis att ske till undersökningen avseende 2006.

I energistatistikens undersökning efterfrågas förbrukningen av bränsleslaget "sopor". 7 av företagen på Skatteverkets lista har inte uppgivit förbrukning av bränsleslaget "sopor". Alla företag som uppgivit förbrukning av "sopor" finns med på Skatteverkets lista.

Skattepliktig avfallsmängd och avfallsslag

I skattedeklarationen ska företagen uppge mängden fossilt kol i det förbrända avfallet. Endast sådant avfall som omfattas av skatteplikten ska då räknas med. Halten fossilt kol i avfallet ska anses vara 12,6 viktprocent. Därmed kan mängden förbränt skattepliktigt avfall lätt beräknas från mängden fossilt kol (i ton). Se deklara-tionsblanketten i bilaga B.

Som skattepliktigt avfall räknas enligt propositionen 2005/06:125 "Beskattning av visst hushållsavfall som förbränns m m":

"Hushållsavfall definieras i 15 kap. 2 § miljöbalken (se vidare prop. 1997/98:45 del 2-3 s. 184 f.). Med sådant avfall avses i princip det avfall som medlemmarna i ett hushåll regelmässigt gör sig av med. Härtill kommer dock även skrymmande saker som t.ex. möbler och visst annat avfall, exempelvis trädgårdsavfall. I begreppet ingår också avfall som uppstått i företag eller affärsverksamhet och som kan jämföras med hushållsavfall, t.ex. avfall från personalmatsalar."

Med denna definition ingår även kommunalt avfall som insamlats som separata fraktioner, dvs källsorterat förpackningsavfall och annat källsorterat avfall.

Enligt skatteverkets praxis är avfallet skattepliktigt även efter det att det genomgått sortering efter insamlingen, och då delats upp i olika fraktioner. Det är avfallets ursprung som bestämmer om det är skattepliktigt eller inte vid förbränningen.

Enligt WStatRs definition klassas fem av avfallslistans avfallsslag som 10.1 Hushållsavfall och liknande. Dessa är:

- 20 03 01 Blandat kommunalt avfall
- 20 03 02 Avfall från torghandel
- 20 03 03 Avfall från gaturenhållning
- 20 03 07 Skrymmande avfall
- 20 03 99 Annat kommunalt avfall

Definitionen av avfall som är skattpliktigt vid förbränning avviker från den definition av hushållsavfall som används för rapporteringen till WStatR på följande sätt:

Det trädgårdsavfall som är aktuellt att bränna är trädgårdsavfall bestående av biologiskt nedbrytbart material. Detta klassas enligt WStatR som 09. Animaliskt och vegetabiliskt avfall.

Källsorterat (och separat insamlat) förpackningsavfall klassas enligt WStatR efter det materialslag det består av. Tabell 3 visar klassningar för de avfallsslag som aktuella att bränna.

Annat källsorterat (och separat insamlat) kommunalt avfall klassas enligt WStatR efter det materialslag det består av. Tabell 4 visar klassningar för de avfallsslag som aktuella att bränna.

Vid sortering av avfall vid avfallshanteringsanläggningar klassas det sorterade avfallet enligt WStatR efter det materialslag det består av. Avfall som efter sorteringen inte består av något enskilt material klassas som 10.3 Sorteringsrester. Tabell 5 visar klassningar för de avfallsslag som aktuella att bränna.

Tabell 3: Klassning av källsorterat förpackningsavfall

Förpackningsavfall			
Klassning enl. Avfallsförordningens avfallslista		Klassning enl. WStatR	
15 01 01	Pappers- och pappförpackningar	07.2	Pappers- och kartongavfall
15 01 02	Plastförpackningar	07.4	Plastavfall
15 01 03	Träförpackningar	07.5	Träavfall
15 01 05	Förpackningar av kompositmaterial	10.2	Avfall med blandade material
15 01 06	Blandade förpackningar	10.2	Avfall med blandade, ej differentierade material
15 01 09	Textilförpackningar	07.6	Textilavfall
15 01 10 *	Förpackningar som innehåller rester av eller är förorenade av farliga ämnen	02. *	Avfall av kemiska beredningar

* Markerar att avfallet klassas som farligt

Tabell 4: Klassning av annat källsorterat (och separat insamlat) kommunalt avfall än förpackningar

Separat insamlat kommunalt avfall			
Klassning enl. Avfallsförordningens avfallslista		Klassning enl. WStatR	
20 01 01	Papper och papp	07.2	Pappers- och kartongavfall
20 01 08	Biologiskt nedbrytbart köks- och restaurangavfall	09.	Animaliskt och vegetabiliskt avfall
20 01 10	Kläder	07.6	Textilavfall
20 01 11	Textilier	07.6	Textilavfall
20 01 13 *	Lösningsmedelsavfall	01.1 *	Lösningsmedelsavfall
20 01 25	Ätlig olja och ätligt fett	09.	Animaliskt och vegetabiliskt avfall
20 01 26 *	Annan olja och annat fett än de som anges i 20 01 25	1.3 *	Oljeavfall
20 01 37 *	Trä som innehåller farliga ämnen	07.5 *	Träavfall
20 01 38	Annat trä än det som anges i 20 01 37	07.5	Träavfall
20 01 39	Plaster	07.4	Plastavfall
20 01 99	Andra fraktioner	10.2	Avfall med blandade, ej differentierade material

* Markerar att avfallet klassas som farligt

Tabell 5: Klassning av avfall som sorterats vid behandlingsanläggning.

Avfall från sortering vid behandlingsanläggning			
Klassning enl. Avfallsförordningens avfallslista		Klassning enl. WStatR	
19 12 01	Papper och papp	07.2	Pappers- och kartongavfall
19 12 04	Plast och gummi	07.4	Plastavfall
19 12 06 *	Trä som innehåller farliga ämnen	07.5 *	Träavfall
19 12 07	Annat trä än det som anges i 19 12 06	07.5	Träavfall
19 12 08	Textilier	07.6	Textilavfall
19 12 10	Brännbart avfall (avfallsfraktion behandlad vid förbränning - RDF)	10.3	Sorteringsrester

* Markerar att avfallet klassas som farligt

Slutsatser

Användning av skatteverkets lista över skattepliktiga anläggningar

Listan över skattepliktiga företag kan vara av visst värde som komplement till andra källor för kontroll av ramen för en avfallsundersökning. Förbränning av ett stort antal andra avfallsslag sker vid många andra företag än de som finns på Skatteverkets lista över skattepliktiga. Alla företag på listan bör dock ingå i ramen för en undersökning av avfallsförbränningen. Listan kan därför användas för att kontrollera att alla företagen ingår i ramen för avfallsundersökningen. Nästan all förbränning av hushållsavfall sker i praktiken vid de anläggningar som finns med på RVF:s årligen uppdaterade lista över avfallsförbränningsanläggningar. Kontroll av ramen även mot Skatteverkets lista är därför av mindre betydelse.

Om, i en framtid, skatteplikten för förbränning av avfall utökas till att omfatta även andra avfallsslag, kommer antalet skattepliktiga företag att öka och omfatta en större andel av de företag som förbränner avfall. De företag som skulle tillkomma omfattas till stor del inte av RVF:s undersökningar. Skatteverkets lista skulle då få större betydelse för kontroll av ramen för en avfallsundersökning.

Användning av skatteverkets uppgifter om fossilt kol i förbränt avfall

Mängden förbränt skattepliktigt avfall kan lätt beräknas från den deklarerade mängden fossilt kol (i ton).

I det skattepliktiga avfallet ingår ett stort antal avfallsslag som, enligt WStatR, inte klassas som hushållsavfall. Den förbrända mängden av dessa avfallsslag är betydande i förhållande till mängden förbränt hushållsavfall. Av detta skäl bedömes vi att det inte är möjligt att använda skatteverkets uppgifter som grund för beräkning av mängden förbränt hushållsavfall för WStatR-rapporteringen.

Rutiner för överföring av data

Beställning av data

Det bedöms som enkelt att få tillgång till ej sekretessbelagd data från Skatteverket. Man gör en beställning av data enligt en specifikation. Skatteverket levererar i dagsläget rutinmässigt sådana data till självkostnadspris.

Sekretessbelagda uppgifter

En del av Skatteverkets uppgifter är sekretessbelagda medan andra uppgifter inte är det.

Följande uppgifter av intresse för avfallsstatistiken är sekretessbelagda:

- Deponering: alla uppgifter utom uppgiften om nettoskatt. Dvs bl a företagens uppgifter om mängder av de olika skattebefriade avfallen samt uppgifter om mängd som använts som konstruktionsmaterial.
- Förbränning av avfall: företagens uppgifter om antal ton fossilt kol i de brända avfallet sekretessbelagd.

Följande uppgifter av intresse för avfallsstatistiken är inte sekretessbelagda:

- Uppgifter om vilka företag som är skattepliktiga för deponiskatt respektive förbränningsskatt är inte sekretessbelagt.

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter från Skatteverket regleras i förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i skatteverkets skattedatabas.

Idag erhåller SCB en del sekretessbelagda uppgifter från Skatteverket för statistikbruk. Vilka uppgifter SCB får tillgång till regleras i § 8 i förordningen. Ingen annan statistikansvarig myndighet erhåller idag uppgifter för statistikändamål.

Det borde vara möjligt för Naturvårdsverket att erhålla sekretessbelagda uppgifter, men det måste då regleras i förordningen. Eftersom Naturvårdsverket har statistikansvaret för avfallsstatistik är det Naturvårdsverket som ska begära uppgifterna från Skatteverket. Därefter kan SMED bearbeta uppgifterna under statistiksekretess.

Förändringar för bättre samutnyttjande av data

Ett av grundproblemen med att använda skatteverkets uppgifter för rapportering enl. WStatR är att skatteverkets uppgifter gäller för hela företaget. För WStatR ska genererat avfall rapporteras uppdelat på branscher baserat på arbetsställen, dvs delar av företaget. Behandling av avfall ska visserligen inte rapporteras uppdelat på branscher, men ska i framtiden delas upp på NUTS-1-regioner. Detta i kombination med att skatterna bara täcker vissa delar av deponerade respektive förbrända avfall ger stora problem med gränsdragningar för hur kompletteringar av skatteverkets uppgifter ska göras. För att genomföra uppdelningar och kompletteringar skulle skatteverkets uppgifter behöva vara uppdelade på de olika anläggningar som berörs av skatterna.

I det skattepliktiga avfallet ingår ett stort antal avfallsslag som, enligt WStatR, inte klassas som hushållsavfall. För att kunna utnyttja skatteverkets uppgifter för avfallsstatistiken behöver deklaraionsblanketten omarbetas så att olika avfallsslag, åtminstone mängden hushållsavfall, kan urskiljas. Eftersom kompletta uppgifter om mängden förbränt hushållsavfall finns från RVF anser vi inte att en sådan omarbetning är meningsfull.

För deponering är det stora problemet att skatteverkets data inte är på samma nivå som nödvändigt för WStatR rapporteringen (eller andra internationella rapporteringar). Det finns inga möjligheter att med Skatteverkets data urskilja avfallsslag (på LoW eller EWC-Statnivå) eller ens om det är farligt avfall eller inte. För att kunna utnyttja Skatteverkets data krävs det alltså betydande omarbetning av de deklaraioner deponierna inskickar till Skatteverket.

Ytterligare ett problem är att vissa deponier helt saknar skatteskyldighet. Detta gör att de inte behöver rapportera in någonting till Skatteverket och att de mängder avfall som deponeras på dessa deponier inte kommer med vid en sammanräkning av totalt deponerat avfall via Skatteverkets data. Till WStatR gäller dock inte samma regler och allt deponerat avfall ska redovisas.

Bilaga A: Lagen om skatt på avfall

SFS nr: 1999:673

Departement/ myndighet: Finansdepartementet

Rubrik: Lag (1999:673) om skatt på avfall

Utfärdad: 1999-06-23

Ändring införd: t.o.m. SFS 2005:962

Lagens tillämpningsområde

1 § Skatt (avfallsskatt) skall betalas till staten enligt denna lag för avfall som förs in till en avfallsanläggning där farligt avfall eller annat avfall till en mängd av mer än 50 ton per år slutligt förvaras (deponeras) eller förvaras under längre tid än tre år.

Avfallsskatt skall också betalas för avfall som uppkommer inom en anläggning där det huvudsakligen bedrivs annan verksamhet än avfallshantering, om farligt avfall eller annat avfall till en mängd av mer än 50 ton per år deponeras inom anläggningen eller förvaras där under längre tid än tre år.

2 § Med avfall jämställs annat material som förs in till en avfallsanläggning som avses i 1 § första stycket.

3 § Bestämmelserna i 1 § gäller dock inte för anläggningar där deponering eller förvaring sker uteslutande av

1. ett eller flera av följande avfallsslag, nämligen

a) jord, grus, lera, skiffer, kalkstoft, kalksten eller annan sten,

b) bergrester från gruvindustriell verksamhet,

c) avfallssand från gruvindustriell verksamhet och avfall från vattenrening vid sådan verksamhet samt järnhaltigt avfall från rökgasrening vid tillverkning av järnmalmspelletts,

2. radioaktivt avfall,

3. vattenverksslam i slambassäng, eller

4. flytande avfall i vassbädd.

I fråga om avfall från vattenrening vid gruvindustriell verksamhet och järnhaltigt avfall från rökgasrening vid tillverkning av järnmalmspelletts gäller första stycket 1 endast under

förutsättning att deponering eller förvaring sker tillsammans med avfallssand från gruvindustriell verksamhet.

Lag (2000:1429).

Skattebelopp m.m.

4 § Avfallsskatt skall betalas med 435 kronor per ton avfall.

Lag (2005:962).

5 § Avfallsskatt skall bestämmas på grundval av vägning.

Om den mängd avfall som förs in till eller uppkommer vid en anläggning är av mindre omfattning eller det av någon annan anledning finns särskilda skäl, får avfallsskatten bestämmas på annan grund än vägning.

Undantag från skatteplikt

6 § Avfallsskatt skall inte betalas för

1. material som är avsett att användas för driften av en avfallsanläggning eller som förs in till en sådan anläggning utan direkt samband med avfallshanteringen ,

2. avfall som är avsett att inom en anläggning

a) behandlas genom kompostering eller reaktorbaserad rötning,

b) förbrännas,

c) användas för tillverkning av fast lagringsbart bränsle,

d) avvattnas,

e) renas, under förutsättning att avfallet är flytande,

3. flytande avfall som inom en anläggning är avsett att behandlas i vassbädd.

Första stycket 2 d, 2 e och 3 gäller endast om det vatten som avgår från behandlingen inte deponeras inom anläggningen.

Avfallsskatt skall dock betalas för rester som uppstår efter genomförd åtgärd enligt första stycket 2. Lag (2000:1429).

Vem som är skattskyldig

7 § Skyldig att betala avfallsskatt är den som bedriver verksamheten på anläggningen. Lag (2002:428).

Skattskyldighetens inträde

8 § Skyldigheten att betala avfallsskatt inträder i fall som avses i

- 1. 1 § första stycket när avfall förs in till anläggningen,*
- 2. 1 § andra stycket när avfall uppkommer och i*
- 3. 6 § tredje stycket när åtgärden har slutförts.*

Lag (2000:1429).

Förfarandet

9 § Bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483) om förfarandet vid beskattningen gäller för avfallsskatt. Redovisningsperioden för avfallsskatt är dock kalenderkvartal.

Lag (2002:428).

Avdrag

10 § Den som är skattskyldig får göra avdrag för skatt på

- 1. avfall som förts ut från anläggningen, dock inte lak- och reningsvatten och inte heller gas som har bildats vid nedbrytning av organiskt avfall,*
- 2. avfall som använts för driften av anläggningen,*
- 3. avfall som inom anläggningen använts för konstruktionsarbeten eller för att där åstadkomma en miljösäker deponering eller förvaring, dock inte när avfallet använts för mellantäckning,*
- 4. avfall enligt 3 § första stycket 1 a som är avsett att inom anläggningen användas för sluttäckning, om det förvaras skilt från annat avfall. Lag (2002:998).*

11 § Den som är skattskyldig får göra avdrag även för skatt på

- 1. vatten eller stabiliserande ämnen som utanför anläggningen tillsatts till aska,*
- 2. förorenad jord från marksanering,*
- 3. muddermassor från sanering och fördjupning av vattenområden,*
- 4. avfall från sanering av upplag för farligt avfall,*
- 5. slam från behandling av lakvatten från anläggning där gips deponeras,*
- 6. avfall från rening av kommunalt avloppsslam som förorenats på grund av verksamhet vid Falu koppargruva,*
- 7. asbesthaltigt avfall,*
- 8. fluor- och svavelhaltigt avfall från rökgasrening vid tillverkning av järnmalmspellet,*
- 9. grönlutslam från kausticeringsprocesser,*
- 10. returfiberavfall och avsvärtningslam från uppberedning av returpapper samt askor från eldning av avsvärtningslam,*
- 11. slam från framställning av dikalciumfosfat, kalciumklorid och natriumfosfat,*
- 12. kalciumfluoridslam från framställning av aluminiumfluorid,*
- 13. gipsslam från framställning av uppkolningsmedel,*
- 14. elfilterstoft från framställning av kalciumkarbid,*
- 15. slaggar från metallurgiska processer,*
- 16. stoft och slam från rening av gaser från framställning av råstål och råjärn,*
- 17. oljehaltigt glödskalesslam,*

18. metallhydroxidslam,
19. stoft och slam från rening av rökgaser och processvatten vid framställning av koppar, zink och bly,
20. katodrester, blästerstoft, kolavfall samt stoft och slam från rening av rökgaser vid framställning av aluminium,
21. stoft och slam från rening av rökgaser från framställning av ferrolegeringar,
22. gjuterisand,
23. avfall från rensprocessen vid uppabetning av återvunnet glas,
24. biobrännleaska, vars halt av cesium-137 uppgår till minst fem kilobecquerel per kilogram och som förts in till en avfallsanläggning som uppfyller de krav som Statens strålskyddsinstitut fastlagt för deponering av sådan aska.
Vid fastställandet av halten cesium-137 enligt första stycket 24 skall askans torrsvikt användas. Lag (2001:904).

Övergångsbestämmelser

2000:1429

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001 och tillämpas för tid från och med den 1 januari 2000.

2001:904

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fall då skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet.

2002:428

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

2002:998

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

2005:962

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Äldre bestämmelse gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Bilaga B: Deklarationsblanketter

Finns i bifogad fil.